

URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/2322/1/Dyka_N_MK3_GI.pdf

3. Дубінка М.М. Діалогічне педагогічне спілкування як основа суб'єкт-суб'єктної взаємодії. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Сер. : Педагогічні науки. 2012. Вип. 112. С. 173-181.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_112_24

4. Концепція Нової української школи. URL: <http://zakinppo.org.ua/images/2017/docs/10/konczepczyia.pdf>

5. Нагай Л. Партнерство закладу освіти і батьків як передумова розвитку особистості та успішного навчання. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2013. № 5. С.124 -130.

6. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

7. Педагогічна майстерність: підручник/ І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; за ред. І.А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349с.

8. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. URL: <https://infopedia.su/4x1045.html>

9. Педагогічне спілкування як діалог. URL: https://studopedia.com.ua/1_145639_pedagogichne-spilkuvannya-yak-dialog.html

10. Психологія педагогічної взаємодії: інтегративний підхід: монографія / В.Л. Зливков, О.В. Завгородня, С.О. Лукомська, С.О. Копилов, О.В. Котух; за ред. В. Л. Зливкова, С.О. Лукомської. К.: 2019. 259 с.

11. Словник термінології з педагогічної майстерності. Полтава, 1995.

12. Стельмах А.Г. Педагогіка партнерства в освітніх округах. *Завучу. Усе для роботи*. 2018. № 5–6. С.35-38.

13. Шляхи співробітництва для стимулювання розвитку. URL: <https://studopedia.info/9-21461.html>

УДК 373.11.33:502

Яценко Д.С.

методист, в.о. завідувача лабораторії
науково-дослідного та навчально-методичного
забезпечення дисциплін еколого-природничого
спрямування ТОКІШПО
d770805@gmail.com

АВТОРСЬКА ШКОЛА ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНУ РОБОТУ ШКОЛЯРІВ.

Постановка наукової проблеми та її значення. Головним аспектом функціонування освіти на сучасному етапі має бути питання підготовки вчителя до інноваційної діяльності у сучасній школі. Ключовим завданням

освіти України у XXI сторіччі є розвиток мислення, орієнтованого на нове майбутнє. Сучасний ринок праці вимагає від випускника освітнього закладу не лише глибоких теоретичних знань, а й здатності самостійно їх застосовувати як у стандартних так і в нестандартних життєвих ситуаціях. Важливим є формування життєвої компетентності громадян, які вмітимуть працювати у команді, вирішувати складні проблеми, володіти своїми емоціями та розуміти інших, усвідомлено ставитимуться до необхідності берегти фізичне здоров'я, створювати для цього необхідні умови тощо. Тому в суспільстві виникає потреба у школах нового формату, що сприятимуть виникненню та поширенню педагогічних новацій.

Школа – це живий організм тісно пов'язаний з ідеалами та цінностями кожної дитини. На тлі намагання створити освітній простір, який би відповідав запитам учнів, батьків та викликам сучасності, відбувається реформування авторських ідей освітян щодо мети, шляхів і засобів освітнього процесу.

Українська педагогіка знає багато інноваційних авторських освітніх систем, зокрема: В. Біблера, В. Дурдуківський, Н. Гонтаровська, М. Гузик, О. Захаренко, Г. Матвєєва, В. Сухомлинський, Я. Овсієнко, М. Палтишев, А. Сологуб, М. Чумарна, В. Шаталов. Відмова від ідеологічних установок адміністративно-командної системи управління освітою, введення академічної свободи вчителя регламентованої законодавчою базою України, стало основою для розвитку авторських шкіл. Щоправда освітні заклади розвиваються як авторські при дотримання ряду умов:

- наявності оригінальних ідей, які дають змогу досягати вагомих результатів діяльності; забезпечення її змістом, засобами, формами та методами реалізації;
- створенням сприятливих умов для розвитку особистості вихованця, розробок нестандартних технологій освітнього процесу;
- підбір висококваліфікованих, професійно підготовлених педагогічних кадрів, спроможних творчо розв'язувати різноманітні педагогічні завдання;
- розробка авторських навчальних планів і програм, що відображають особливості авторської школи, її профіль;
- підготовка авторських навчальних посібників, підручників, кабінетів, лабораторій;
- створення авторських традицій, які властиві саме даному закладу освіти, що акумулює накопичений педагогічний досвід [3].

Аналіз досліджень цієї проблеми. Аналіз досліджень із проблеми питання розвитку авторських шкіл, зокрема створення еколого-здоров'язбережувального освітнього простору та їх суті специфіки привертала увагу багатьох науковців. Зокрема О. Дубогай, Н. Пустовіт, С. Шмалей, Л. Виготський, О. Леонтєв, Л. Даниленко, В. Ільченко та інші. Окремі дослідники вважають, що авторська школа – це експериментальний заклад освіти (М.Ярмаченко, Т.Цирліна, С.Гончаренко), інші називають авторські школи інноваційними закладами (І. Дичківська, М.Поташник). «Цей феномен – авторська школа, як педагогічне явище, зазначає О.Сухомлинська, – отримав своє розповсюдження в кінці ХХ – на початку ХХІ ст., коли змінилася соціально – культурна й економічна ситуація, держава послабила свій тиск на

школу, а педагоги отримали можливість творчо розвивати й реалізувати свої ідеї» [О.Сухомлинська].

Виклад основного матеріалу. У педагогічній літературі зустрічаються різні тлумачення поняття «авторська школа». На думку А.Асмолова, «авторська школа» не можна зводити до поняття експериментального закладу освіти. Вітчизняні науковці Ю.Завалевський та О.Мариновська визначають поняття «авторська школа» як інноваційний заклад з високим рівнем розвитку інноваційної діяльності. Згідно тлумаченню енциклопедії сучасної України «авторська школа» – експериментальний освітній заклад, діяльність якого ґрунтується на психолого-педагогічній концепції, розробленій автором чи авторським колективом. Одним з прикладів є створення працівниками лабораторії ТОКІППО інноваційного освітнього закладу «Еко-школа», метою якого є розроблення та перевірка ефективності моделі формування навичок експериментальної роботи та науково-дослідної діяльності, вирішення проблем інноваційного розвитку закладу освіти з урахуванням пріоритетів збереження та зміцнення здоров'я всіх суб'єктів педагогічного процесу, спрямованого на особистісний розвиток учнів, шляхом збереження екології, а також створення педагогічних умов для впровадження дослідницького методу навчання.

Сьогодні в Тернопільській області існує ряд авторських шкіл: Коропецький військовий ліцей, обласна школа мистецтв ім. І. Герети, правовий ліцей №2 м.Тернополя та ряд інших. В основі цих освітніх закладів лежить педагогічна система, яка базується на педагогіці партнерства, створення комфортного та безпечного освітнього середовища, надання кожній дитині можливості реалізовувати свої інтелектуальні та творчі можливості у атмосфері позитиву та успіху, можливості самоствердитись.

Висновки. На основі проведених досліджень можна стверджувати, що під поняттям «авторська школа» розуміється:

- безпечний та комфортний освітній простір;
- реалізація певної освітньої стратегії покликаної реалізувати потенціал учня, через дослідництво, експеримент та позитивну атмосферу успіху;
- продукуються та апробуюються інноваційні форми та методи освітньої роботи покликані виховувати новатора та патріота своєї держави.

Враховуючи сучасний розвиток освіти в Україні, вважаємо, що розвиток «авторських шкіл» буде поглиблюватися і розширюватися відповідно до викликів суспільства та учасників освітнього процесу. Адже освіта є динамічним явищем і має швидко відповідати потребам ринку праці та запитам батьків і учнів.

Література

1. Енциклопедія сучасної України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=42479
2. МЗ4 Матеріали ХМіжнародного фестивалю педагогічних інновацій/Упор. Назаренко Г.А. У двох томах. Том 2. Авторські школи України. Черкаси: ЧОПОП, 2018. 202 с.
3. Педагогічні технології. Досвід. Практика: довідник / за ред. П.І.Матвієнко. Полтава: ПОПОП, 1999. 376 с.